

[Hans Nielsen.]

Omraader. Men der var i Regeringsforslaget fra Begyndelsen af en god Tanke; den var ikke blevet udformet særlig heldigt, men der var en god Tanke i § 1. Men denne gode Tanke er forladt, og tilbage er kun alt det daarligste, som endda er blevet gjort værre ved de stillede Ændringer. Det, man har udeladt i § 1, er jo de kollektive Aftaler, som angik Pris-, Produktions- og lignende Forhold, og som hemmer den frie Konkurrence og direkte eller indirekte søgte at indføre Monopolet indenfor det paagældende Erhverv. I Stedet for har man faaet to Linier, hvori det hedder:

„Kollektive Aftaler, som utilbørligt begrænser den enkeltes frie Adgang til Erhverv eller Arbejde, kan ikke tillægges Retsvirkning ved Domstolene.“

Det er jo en meget lille Paragraf, som den her fremtræder, men det er desværre saare vanskeligt alligevel — til Trods for, at den kun er paa to Linier —, at finde ud af, hvad der staar i denne Paragraf.

Jeg vil gerne sige angaaende den Kritik, jeg nu vil rette imod de enkelte Bestemmelser i Ændringsforslaget, at jeg ikke vil nøjes med mine egne Ord, men jeg vil tage de Udtalelser, som er skaffet til Veje, og saa vil ærede Medlemmer se, at der levnes ikke Sten paa Sten af dette Forslag; der er ikke noget som helst i Forslaget, uden at det bliver fordømt fra Ende til anden af saa at sige alle de Personer og Institutioner, som har udtalt sig om det. Den haardeste Anklage mod Forslaget er i Virkeligheden Professor Vinding Kruses. Vi havde fra vor Side ønsket at faa en Udtalelse om Forslaget fra det juridiske Fakultet, men det modsatte man sig fra anden Side, og man gav Anvisning paa Professor Vinding Kruse. Vi tog saa imod dette Tilbud, og vi fik altsaa et Responsum fra Professoren om Loven; og jeg maa nok sige, at det Responsum er saare tilintetgørende for hele denne Lovgivning. Enhver, der læser dette Responsum, vil se, at Professoren i det hele med den største Uvillie beskæftiger sig med dette Spørgsmaal; og de Anvisninger, han giver, er understreget med Udtalelser, som: — Ja, naar man endelig vil saadan noget, saa kan man gøre det paa den og den Maade. Men i Virkeligheden siger han mellem Linierne, at det er ganske unyttigt. Med Hensyn til § 1 har han jo ganske forkastet Regeringens Forslag og gjort det paa en meget skarp Maade, som jeg ikke finder Anledning til at gentage her. Herefter giver han Flertallet Anvisning paa, at det kan stille et Forslag,

saaledes som det lyder her. Men hvad siger han derefter selv om denne § 1? Han siger:

„I denne Form, der søger at forene Lovforslagets og Ændringsforslagets Formulering, vil § 1 formentlig kunne gøre Nytte i Retslivet....“

„Formentlig kunne gøre Nytte i Retslivet!“ Nu skulde det være en Flertallet særlig behagelig Professor, der skulde udtale sig om dette Spørgsmaal; nu havde man valgt Professor Vinding Kruse, fordi man troede, at han vilde give Flertallet den juridiske Hjælp, som dette Forslag i allerhøjeste Grad tiltrænger. Og hvad siger han saa om dette Forslag? Han forkaster Regeringens Forslag. Derefter siger han: I kan lave § 1, saadan som den nu er stillet op i Ændringsforslaget; saa kan den formentlig gøre Nytte i Retslivet. Ja, men Herregud! Er det Meningen at sætte Rigsdagen paa den anden Ende for at gennemføre en Bestemmelse, som „formentlig“ kan gøre Nytte i Retslivet? Thi bagved disse Ord skjuler sig jo dette, at den kan gøre Skade; naar Professoren udtaler sig paa denne Maade, ligger det bag ved hans Ord, at den kan gøre Skade; den kan „formentlig“ gøre Skade, i heldigste Tilfælde kan den være betydningsløs.

Det er den Forklaring, man faar af Professor Vinding Kruse om denne § 1. Men for øvrigt skal jeg sige, at selv om Professoren nu saaledes er med til at ombringe sit eget Barn paa en saare tiltalende Maade, bliver denne Paragraf ikke derved klarere, ikke mere tiltalende og ikke mere anbefalelsesværdig. Naturligvis var det i og for sig nok at anføre denne Udtalelse imod den; men jeg vil dog gaa en Smule videre og se paa denne § 1, som man nu fra en vis Side tror skal være en ganske uskyldig Paragraf, som ingen Ting vil gøre. Ak, man tager fuldstændig fejl i saa Henseende. Nej, jeg skal nu ved Hjælp af de Udtalelser, der er kommet angaaende denne § 1, vise ærede Medlemmer, at den i mangfoldige Henseender vil fremkalde det rene Anarki, den rene Opløsning i Forretningslivet og Erhvervs livet og i Forholdet Mand og Mand imellem. I det hele er det jo ganske ubegribeligt, at forstandige Mennesker vil lægge Navn til at gennemføre en saadan Bestemmelse som den i § 1. For det første faar man ikke nogen Forklaring paa, hvad „kollektive Aftaler“ er. Jeg har udbedt mig et Responsum af en kendt Overretssagfører — ja, jeg behøver saamænd ikke at skjule hans Navn, det er Overretssagfører Oskar Johansen, en Mand, som har beskæftiget sig særlig med